
Aspekten van het zonschap (2)

J.G.Bulthuis

Om reeds in deze tijd enige beeldvorming te ontwikkelen aangaande zonschap, is men geheel aangewezen op de bijbel. In het huidige christendom zijn namelijk (nog) geen voorbeelden van volgroeid zonschap te ontwaren. Jezus zal echter door heilige Geest allen willen onderrichten die met een waarachtig hart ernaar zoeken. Hij opent nog steeds het verstand en verlicht het hart, zodat het mogelijk is om vanuit het woord Gods een juiste voorstelling van zaken te krijgen. Het is een boeiende ontdekkingstocht, waarin de grootste prikkel de haalbaarheid van volwaardig zonschap in eigen leven is. Door het geloof mogen we nu al de onzienlijke werkelijkheden daarvan zien en gaan uitwerken.

Beeldspraak

Er zijn een aantal gedeelten in het laatste bijbelboek die bijzonder geschikt zijn voor ons onderwerp. We krijgen dan te maken met beeldspraak die om 'vertaling' vraagt, maar dat is voor rechtgeaarde volle evangelie christenen geen onoverkomelijk probleem. Wel dient men daarbij op te letten om niet in de fout te gaan door het beeld te verwisselen met de werkelijkheid. Anders zou men tot rariteiten kunnen komen die nergens toe dienen en de gelovigen op het verkeerde been plaatsen. Als in Openbaring 11 sprake is van de twee olijfbomen en de twee kandelaren, zal daar minder kans toe zijn dan b.v. met beelden als 'met een zak bekleed' en 'vuur uit hun mond laten komen'. Indien men verwacht dat dergelijke beschrijvingen letterlijk in de zienlijke wereld worden vervuld, staat ons heel wat vreemds te

Openbaring 11

De twee getuigen

wachten.

Gelukkig weten we beter. Alle beeldspraak bedoelt het wezenlijke der geestelijke dingen en de ontwikkelingen daarvan in de hemelse gewesten weer te geven. En daar behoeven geen wilde fantasieën bijgehaald te worden. De zaak op zich is al ernstig en ingrijpend genoeg. Een geestelijk mens zal dat verstaan.

Zoals reeds hierboven werd aangegeven, willen we enkele aspecten van het zoonschap belichten naar aanleiding van de beeldspraak in Openbaring 11:3-6. Daar worden zaken genoemd die ons herinneren aan Zerubbabel, Jozua, Elia en Mozes. In het oude testament zijn hun verhalen terug te vinden in resp. de profetenboeken Haggai en Zacharia, in 1 Koningen 17 en 18 en in Exodus 7 t/m 12. De heenwijzing naar deze vier oudtestamentische godsmannen beoogt tot een nadenken te komen over een aantal essentiële kenmerken van hun functioneren. In het handelen van de zonen Gods gedurende de eindtijd zullen namelijk diezelfde aspecten ook te voorschijn treden. Dit geeft ons voor vandaag dus al iets in handen om aan te werken, om naar toe te groeien. Dat bepaalt mede de richting van ons denken en voorstellen en oefenen inzake bewustwording en praktisering van het zoonschap in eigen leven.

De twee getuigen zijn het beeld van de zonen Gods. Zij staan voor het aangezicht van de Zoon des mensen (Zach.4:14; Luc.21:36). Zij delen in zijn macht. Zij zien Jezus zoals Hij is en zijn Hem gelijk geworden (1 Joh. 3:3b). In de eindtijd zullen zij, in groten getale over de hele wereld verspreid, geopenbaard worden (Mat.24:27; Rom.8:19). Zij hebben dezelfde geest, dat is de gezindheid, de visie en de opdracht als Mozes, Elia, Zerubbabel en Jozua (Mal.4:6; Hagg.1:14). De laatste twee behoorden destijds tot de teruggekeerden uit de ballingschap; de eerste werd landvoogd, de tweede hogepriester. De koning-priester gestalte kwam daarmee tot uitdrukking die zo kenmerkend is voor zoonschap (Op.1:6a; 5:10).

Opdracht

Na de terugkeer uit Babel werd namelijk onder hun leiding het gezag hersteld en de tempel herbouwd. De profeten Haggai en Zacharia stonden hen daarbij met hun profetische inspiratie terzijde. Het wegtrekken uit Babel, orde op zaken stellen in Gods huis en leiding geven aan het volk is in overdrachtelijke zin dezelfde opdracht voor de zonen Gods. Zij hebben diezelfde liefde en inzet voor Gods plan en volk van het nieuwe verbond. Zij schromen niet om vrijmoedig hun plaats in te nemen en hun taak uit te voeren. Hun Babel, tempel en troon zijn echter geestelijke situaties.

Babel

Voor hen wordt Babylon gevormd door het totaal aan leringen, inzichten en vormgevingen van het historisch christendom. De grote verwarring dus. Hoeveel leerstellingen, richtingen en groeperingen zijn er niet in de loop der eeuwen ontstaan. Hebben deze ons verder gebracht op de weg des heils? Helaas niet, integendeel. De verwarring is groter dan ooit. Binnen het christendom worden vele zonden en leugens gevonden. Openbaring 18 spreekt daarover duidelijke taal. Zij vormen een beletsel voor de welwillende gelovige om tot het bijbelse einddoel te komen, het volwassen zoonschap. Dat heerlijke vooruitzicht wordt zelfs geloofend (2 Tim.3:5a; 2 Petr.2:10b; 2 Petr.3:4). Uit die wirwar van dat verbasterd christendom zijn in de tweede helft van deze eeuw eerstelingen begonnen zich los te maken. Zoals Mozes uit Egypte en Zerubbabel uit Babel trok. Zij leggen de leugen af en vernieuwen hun denken, doordat zij de waarheid weer ontdekt hebben. Het komt in hen tot een breuk met de oude religieuze denkwereld. Hierdoor worden zij gaandeweg ook hervormd in hun leefwijze. Zij reinigen hun leven en heiligen zich voor de Heer (1 Joh.3:3). Niets in hen zal nog mogen herinneren aan Babel. Daarbij zullen allerlei christelijke aanwensels, tradities en gewoonten, die onjuist of misleidend zijn, maar door velen als vanzelfsprekend aanvaard zijn, afgelegd dienen te worden. En dat zou wel eens heel veel kunnen zijn.

Binnengaan

Het blijft evenwel niet bij een uittocht uit slavernij en ballingschap alleen. Bevrijding is geen doel op zich. Zij

schept de mogelijkheid om het nieuwe binnen te gaan. Egypte uit en Kanaän in; uit Babel weg en Jeruzalem in. In overdrachtelijke zin: uit de macht der duisternis verlost om het koninkrijk Gods binnen te gaan; uit verwarring, leugen en oecumene weg om de smalle en ware weg van Jezus op te gaan. Los van allerlei goden en heren in de onzienlijke wereld om je te kunnen hechten aan de enige Christus, Jezus (1 Kor.8:5,6; 2 Kor.11:2). Paulus spreekt over het afleggen van de zondige, verleugende, oude mens en het aandoen van de heilige, ware, nieuwe mens (Ef.4:22-24; Kol.3:8-10). Als een Elia voeren zij de harten van Gods volk terug tot de Here. In dezelfde geest en de kracht als van Elia, die ook in Johannes de Doper gevonden werd, werken zij aan op een herstel aller dingen door de harten te doen vernieuwen (Mal.4:5,6; Luc.1:17; Mat.17:11a). De beeldspraak 'trekt uit Babel en ontvlucht de Chaldeeën', gevolgd door 'Ik zal hen terugbrengen om binnen Jeruzalem te wonen' wordt door hun bediening geestelijk gereïseerd (Jes.48:20; Zach.8:8).

Dit alles is kenmerkend voor zoonschap. In Galaten 3:26,27 geeft de apostel deze relatie aan door het voegwoord 'want' te gebruiken: Gij zijt allen zonen van God, door het geloof, in Christus Jezus. **Want** gij allen, die in Christus gedoopt zijt, hebt u met Christus bekleed.

Verlossing

De oudtestamentische verlossers brachten destijds het volk van God in een staatkundige vrijheid: een eigen land, een eigen regering, een nationale identiteit. Voor de christen is dat niet van belang, al is hij wel gebaat bij rust en vrede in het natuurlijke leven (1 Tim.2:1,2). In het nieuwe verbond gaat het om een geestelijke vrijheid. De innerlijke mens zal in die situatie gebracht dienen te worden dat het goddelijke leven zich geheel onbelemmerd kan ontwikkelen en openbaren. Paulus noemt dit proces 'bevrijd worden tot de vrijheid der heerlijkheid' (Rom.8:21). Hij schrijft dit met het oog op de naderende openbaring van de gerijpte zonen Gods. Het gaat daarbij om vrije heerlijkheid, en niet om heerlijke vrijheid!

Daarvoor is bevrijding nodig van alle boze geesten met hun werkingen en invloeden. Vervolgens een genezing

Vrijheid

van aangerichte beschadigingen in denken, voelen en gedrag. En ten slotte een loskomen van dode tradities en starre systemen die levensverkleinend werken.

Vrijheid is dus een situatie die verder reikt dan alleen het los zijn van een bepaalde boze geest. De duivel is er in de loop der eeuwen in geslaagd om met zijn geesten de mensheid een bepaalde levensvorm en -wijze op te leggen die overeenkomstig zijn eigen wezen en sfeer is. De loop der wereld is overeenkomstig de overste van de macht der lucht, van de geest die thans werkzaam is in de kinderen der ongehoorzaamheid, – trouwens, ook wij allen hebben vroeger daarin verkeerd (Ef.2:2,3). Het was een wandel in ijdelheid van denken, verduisterd in verstand, in onwetendheid en verharding van hart (Ef.4:17,18). Dit leidde tot een vervreemding van het leven Gods. De mens, helaas ook de christen, was niet in de gestalte Gods.

Naast allerlei ongerechtigheid en wetteloosheid, werd de mens ook in zijn levenswijze beperkt, verkleind en verarmd. Slechts weinigen hebben dat weten te doorbreken om zich te verheffen tot een hoger en ruimer niveau. Gelukkig wordt nu aan allen die in Christus zijn deze mogelijkheid geboden: Waar de Geest des Heren is, is vrijheid (2 Kor.3:17). Het zal duidelijk zijn dat deze vrijheid niet automatisch in ons bewerkt wordt, maar slechts tot stand kan komen met onze medewerking. Het is daarom noodzakelijk zicht te krijgen op wat ons beperkt en verkleint.

Beperkingen

Door de grote onkunde over Gods bedoelingen met de mens, is deze van Hem weggegroeid. In plaats van een positie in het Koninkrijk van God in te nemen, ging de christen meer en meer op in het tijdelijke, aardse bestaan. Door vrome geesten misleid en niet verlost van het begeren der wereld, ontstond er een mengelmoes aan opvattingen over 'het leven'. De oudtestamentische levenswijze zette zich daardoor sterk voort in het christendom, met het vreselijke gevolg dat in plaats van vrijheid door de Geest, die Geest gedooft werd.

Generaliserend gesproken komt het erop neer dat zo'n leven bestaat uit het bezig zijn met en veilig stellen van

Gevolgen

natuurlijke zaken, zoals gezinsleven, familiebanden, arbeid, geld, huis, bezittingen, kerk/gemeentevorm, mode, tradities, oranje en vaderland, e.d.

Het is de stijl die de kleinburgerlijkheid in stand houdt. Bekrompen en kleinzielig, star en kortzichtig. Konservatief en zelfs sektarisch. Men is bang voor iedere verandering. Het stelsel van gewenningen en vaste patronen, van het bekende mag vooral niet aangetast worden. De vaste en altijd al gebruikte structuren moeten gehandhaafd blijven. Ook ten opzichte van christen- en gemeente-zijn .

Onbewust en ongewild heeft men het idee, dat, zoals het 'bij ons' gaat, de hele wereld eigenlijk ingericht zou moeten worden. Deze gedachte zou alleen waar zijn als het volwassen zoonschap daar leiding aan ging geven. Maar het zijn juist de hierboven opgesomde verschijnselen die dat zoonschap onmogelijk trachten te maken.

De gevolgen van een dergelijke levenshouding zijn funest voor groei en ontwikkeling van eventuele zonen Gods. Ze houden de kleinschaligheid van het christen-zijn in stand. Vastgeroest in bekende systemen, het bewandelen van de platgetreden paadjes, dogmatisme en uniformiteit doden elke poging tot creativiteit en initiatief. Een ongeschreven wet van hoe het christen- en gemeente-zijn eigenlijk op die ene manier zou moeten functioneren zou tot een keurslijf kunnen leiden. Geestelijke bewegingsvrijheid en spiritualiteit krijgen zo te weinig kansen. De dingen worden door overbekendheid steeds voorspelbaarder (bv. de samenkomst), met het gevaar voor saaiheid en eentonigheid. De 'macht der gewoonte' bewerkt sleur die het enthousiasme smoort. Zo verdwijnt langzamerhand de glans en de originaliteit bij de (volle evangelie) christen en z'n gemeente.

In de afgelopen decennia is er gelukkig – en terecht – afgerekend met heel wat verkeerde leringen uit het historisch christendom. Bij het ontstaan van de pinkster- en volle evangeliebeweging waren die namelijk ongemerkt overgenomen. Dat ging hand in hand met een voortzetten van bepaalde christelijke gewoonten. Kerkelijke structuren betreffende de inrichting en

Met wijsheid

funktionering van de plaatselijke gemeente werden eveneens automatisch voortgezet. Is dit laatste ook al eens goed onder de loep genomen ter verbetering? Het gaat ons in deze zaak niet om verandering op zich, om weer iets te doen te hebben, maar gewenningen en vormgevingen die hun inhoud verliezen hebben geen zin. Zonen Gods willen zelf bewust leven vanuit heilige Geest en niet geleefd worden door stelsels die ons van de vaders zijn overgeleverd.

Met het afleggen van het verkeerde en verouderde zullen we echter niet tegelijkertijd het goede en noodzakelijke in het christen- en gemeentezijn als overbodig beschouwen. Ware vrijheid is nooit losbandigheid, ongeregelde en afwezigheid van structuur. De geestelijke christen voegt zich geheel loyaal in de door de Heer gegeven gezagsverhoudingen en de ordenende regels in de gemeente. Het "een ieder doet maar naar eigen inzicht en smaak" is geen vrijheid maar wetteloosheid.

Het uittrekken uit Babel is niet overhaast. Wijsheid en vrede zal de uittocht kenmerken: *Niet overhaast zult gij uittrekken en niet in vlucht heengaan, de Here immers gaat voor u heen en uw achterhoede is de God van Israël* (Jes.52:12). Er zal een helder begrip ontwikkeld dienen te worden over het wat en hoe in deze zaken. Nooit ondoordacht of uit een negatief zich afzetten tegen het bestaande. Geen angst, ongeduld of bezorgdheid zal hierin een raadsman mogen zijn. God heeft ons immers een geest van bezonnenheid gegeven (2 Tim. 1:7b). De priesters zullen de vaten des Heren zorgvuldig dragen. Al het geestelijk goed om de Heer waardig te kunnen volgen en te dienen – zoals de verworven inzichten, de geestelijke begaafdheden, de toenemende liefde en gezindheid van Christus, een goed gevormde gemeentorganisatie – zal bewaard moeten worden in het midden van Gods volk. De Heer zal leiden en beschermen.

Ruimte

"Waar de Geest is, is vrijheid'. Hoe klinkt deze uitspraak toch uit een geheel andere wereld. Het is de wereld van Jezus. Tijdens zijn gesprek met Nikodemus zegt Hij: "De wind blaast waarheen hij wil, en gij hoort

Als de wind

zijn geluid, maar gij weet niet, vanwaar hij komt of waar hij heengaat; zó is een ieder die uit de Geest geboren is". De wind is ongrijpbaar, niet in een vast en eenzellig systeem te passen. De wind heeft alle ruimte om zijn loop te gaan.

Zó mogen de zonen Gods ook leven. Als zij zich dan maar ontdoen van alle beklemming en remming, van alle kleinheid en bekrompenheid, van alle sektarisme en kortzichtigheid, van alle egoïsme en traditie. De gedachtechantage vanuit verwerping en vrees, vanuit overgevoeligheid of hoogmoed door het bekende 'wat men er van vindt' zal een definitief zwijgen opgelegd moeten worden. Dus allereerst een afrekening met de machten die daarin opereren, gevolgd door een heropvoeding in denken en opstelling.

Jezus leefde en werkte 'als de wind'. Zijn tijdgenoten konden Hem maar niet in een hokje plaatsen. Zij vonden dat Hij de wet overtrad en ontbond. Maar toen het er werkelijk op aankwam, konden zij geen enkele steekhoudende beschuldiging inbrengen (Mat.26:59,60). Jezus was waarlijk vrij. Vrij van de boze, vrij van wat 'men' vond, vrij van wat de traditie voorschreef, vrij van het vaste patroon. Voor Hem bestond zijn familie niet uit natuurlijke relaties, maar uit diegenen die geestelijk waren (Joh.2:4; Marc.3:31-35). hij ging niet op in het huis-tuin-en-keuken-leventje, maar in de wil zijns Vaders (Joh.4:34). Zijn optreden kenmerkte zich door een wonderlijke afwisseling in werkwijze, zowel in de privéontmoeting als in groepsverband. Hij kon met allen omgaan en kwam dus overal. Hij was ongevoelig voor kritiek of bijval (Marc.5:36a; Joh.5:41).

Zijn pastoraal optreden was steeds weer anders, ook in het doen van wonderen. Hoewel Hij gebruik moest maken van de mogelijkheden van zijn tijd en cultuur (bv. Marc.6:2a), was Hij naar het geestelijke geen 'kind van zijn tijd'. Vandaar dat zijn evangelie het 'eeuwige' evangelie genoemd wordt (Op.14:6). Het is los van en staat boven elke natuurlijke situatie van deze wereld. Die mag het niet beïnvloeden, beperken, vervormen.

Vrije heerlijkheid

Zonen Gods zijn uitgeleidenen, verlost, vernieuwd.

In alles

Hun vrijheid staat in dienst van de heerlijkheid. Het gaat hen niet om heerlijke vrijheid, om onafhankelijkheid en autonomie, maar om zó volledig vrij te zijn van alles dat de heerlijkheid Gods onbelemmerd geopenbaard kan worden.

De Geest wordt gegeven om tot verlossing te komen (Ef.1:14). In het proces van vrijmaking leeft de christen in liefde en geloof om uiteindelijk geheel vervuld te worden met heilige Geest (Ef.3:19b; 5:18b). Deze Geest is immers de Heer (2 Kor.3:17a)! Anders gezegd: In en door deze Geest **wèrkt** de Heer. Zó is Hij in hem tegenwoordig. Die zalige situatie heeft als kenmerk een grote vrijheid: Waar de Geest des Heren is, is vrijheid (1 Kor. 3:17b). Deze vrijheid, ruimte en onbeperktheid van en in de gelovige en de gemeente bieden de Heer optimale mogelijkheden Zich te manifesteren door de zijnen. Daar wacht de wereld op (Rom.8:19). Hèm heeft zij nodig. Hij geeft het leven aan de wereld (Joh.6:33). En Hij is aanwezig in zijn heiligen (2 Tes.1:10).

Hierdoor kunnen zij hun leven totaal inzetten voor de naaste, zoals Jezus dat deed (Joh.10:15b; 1 Joh.3:16b). In hen is immers de vrijheid daartoe.

Paulus roept de gelovigen in 2 Korintiërs 6 op om net zo ruim te worden als hijzelf is. In hun binnenste was het namelijk te eng (vers 11). Hij schrijft dit met het oog op hun ten dele zijn:

*Ontvang de genade Gods niet tevergeefs (vers 1)

*Wij geven in onze bediening geen enkele aanstoot (vers 3)

*Vormt geen ongelijk span met ongelovigen (vers 14)

*Laten we ons reinigen van alle bezoedeling des vlezes en des geestes (7 vers 1).

Deze apostel was zó vrij dat al het goede bij hem eruit kon komen. Hij bedekte alles, geloofde alles, hoopte alles en verdroeg alles (1 Kor.13:7). Over dit laatste getuigt hij uit eigen leven (2 Kor.6:4-10). Hij liet zich nergens door knechten, terughouden, inperken of afremmen, zodat het leven van Jezus zich in hem kon openbaren (2 Kor.4:7-11). Dat is de vrijheid van het zoonschap, die de heerlijkheid ruim baan geeft.
